

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 8 fl. (6 coroane).
Pe o jumătate de an . . . . . 4 fl. 50 cr. (3 coroane).
Pentru România 15 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.
Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Foile naționale.

În numărul trecut am zis, că noi trebuie să imbrățișăm și spriginim toate acele așezăminte, cari menite sunt a răspândi lumina între noi. Astfel este școala, însoțirile de tot soiul, apoi un factor însemnat pentru răspândirea luminei este presa sau foile naționale. La toate popoarele foile au un rol mare, dar' la noi au o însemnatate deosebită.

Cu toții știm, că starea noastră este foarte grea și împovărătoare. Sântem huiduiți și apesați și drepturile noastre sunt încălcate, ear' așezămintele noastre și tot avutul nostru național este crâncen prigonit. Toate aceste se fac din cauza, că ocârmuirea se ne silească a ne părăsi limba și neamul și a ne maghiarisa.

Noi, ca ori-ce popor vrednic și cum se cade, ne iubim ferbinte naționalitatea și voim a rămâne, ceea-ce sântem, păstrând sfânta moștenire lăsată nouă de strămoși și părinți. Ca să putem face aceasta trebuie să purtăm o luptă aprigă cu protivnicii nostri, o luptă de apărare. Ocârmuirea însă s'a îngrijit, ca să ne iee mijloacele de luptă, ca tot mai slabă împotrivire să putem face planurilor ei meschine. Acum acolo am ajuns, de foile naționale ne-au rămas, ca singurul și cel mai puternic mijloc de apărare în lupta dreaptă, ce o purtăm. Eată deci însemnatatea deosebită a foilor noastre. Ele

nu sânt numai mijlocul, prin care ne luminăm și căutăm a afla calea cea mai bună și potrivită, ci sânt totodată și mijlocul prin care descoperim suferințele noastre, încălcările de drept ce ni-se fac și prin care ne ridicăm glasul de protestare împotriva lor, atrăgând luarea aminte a lumii culte asupra nedreptăților, ce zi de zi ni-se fac.

Această chemare deosebită foile noastre naționale o împlinesc cu scumpătate și de aceea una dintre cele mai mari datorințe a noastră este a le spriginii în toate privințele, atât prin răspândire, cât și prin tot felul de ajutorare.

Eată aceste adevăruri ne-au venit în minte și în legătură cu ele am accentuat și datorința ce o avem față de foile noastre naționale.

Credem, că e și de prisos a aminti, că între foile noastre *Foaia Poporului* și-a împlinit cu cea mai mare scumpătate și rivnă chemarea sa. Aceasta o știu toți aceia, cari cunosc foia noastră.

Ea a fost în trecut o luminătoare a poporului nostru, dându-i povețe folositoare pe toate terenele și ridicându-și totodată glasul împotriva actelor de nedreptate și impilare. Acest rol de stegar ea îl va continua și în viitor, neînfrântă și cu tărie, apărând poporul român de încălcări și cerend pentru el dreptate.

Intemeiați pe trecut și pe nestrămutată hotărîre de-a purta mai departe lupta

pentru neam, venim și cerem de nou dela poporul nostru spriginul și încurajarea de lipsă. Jertfa, ce el o va face pentru *Foaia Poporului* i-se întoarce tot spre binele și fericirea sa.

Limba regimentelor. O știre însemnată a răsuflat din cercurile militare. E vorba că ministrul comun de războiu a statorit după percentul național al fiecărui regiment limba regimentului. Astfel se deosebesc regimentele croate, slovace, române, maghiare, nemțești etc.

Oficerii trebuie să învețe limba regimentului de care se țin, sub pedeapsă de a-și pierde dreptul la înaintare.

Măsura această foarte rațională și de lipsă în interesul armatei — face supărare la Unguri. S'ar pute altfel?

Ci că e lăsată la o parte drăguța de limba statului, cea maghiară. Dar' nu știu ei că limba armatei comune e cea nemțească?

Rutenii. De când fericitorii patriei s'au hotărît să ajutore și să „mântuiască” pe bieții Ruteni de miseria, la care ocârmuirile maghiare și guguliții perciunați i-au adus, se trimite pe la ei din timp în timp câte un comisar ca să „studieze” stările lor, apoi se țin earăși conferențe, se vorbesc multe, dar' isprava — tufă: lipsa se înstăpânește tot mai tare între Ruteni.

Acum de curând a fost trimis un comisar guvernial cu acest scop la Rutenii din comitatul Ung. Cu acest prilej s'a ținut și o conferență în care s'a constatat, că ajutorarea Rutenilor merge cu greu, de oare-ce poporul e fără carte, de preot numai în cele religioase ascultă și stă cu totul sub influența

FOIȚA.

Poesii populare.

Din Bihor.

Culese de Iosif Stanca.

Așa-mi vine des prin gând
Să mă sui la munți p'ăvând,
Să mă plâng la munți de peatră
De dorul meu cel de fată,
Să mă plâng la cărujele
De dorul măicuței mele,
Și să mă plâng brazilor
De doruțl fraților,
Și să mă plâng florilor
De dorul surorilor.

Fost-am tinăr ca roaua
Dar' m'a mbêtrănit mândra
Cu dorul, cu dragostea,
Fost-am tinăr ca crinul
Dar' m'a mbêtrănit străinul.
Și zău, mândra vicleana
A mâncat vieța mea
Cu dorul, cu dragostea,
Cât pe lume pe sub soare
Nu-i ca mândra înșelătoare.
Strinu fără Dumnezeu

A mâncat sufletul meu
Că 'mi-a făcut traiul greu.

Mă tot mir, maică, mă mir,
Că mai cură Dunărea
Măicuță, de jelea mea.
Și mă mir, maică, mă mir,
Că mai curge cel pârău
Măicuță, de dorul meu.

Silește, mândră, silește
Poarta de 'ți-o văruește,
Tot cu lin și cu pelin
Că 'n curând ne despărțim
Și mai mult nu ne iubim
La toată casa lumină,
Numai la mândruța două
Că-mi coasă cămașă nouă.
Mândră mândruța mea,
Coasă tu cămașa mea
Tot cu dalbe floricele,
Tot cu mândre carujele
Să nu duc atâta jele;
Tot cu floare de bujor,
Tot cu flori dela isvor
Să nu duc atâta dor.

Pe la poarta mândrei mele
Curge două văcele,
Când vrea mândra să se spele

O lovește dor și jele,
Când se 'ndoiaie
'I curg șiroaie,
Când se pleacă
Plânsu-o, neacă.

Plin-'i codru de voinici
Ca cerul de stele mici,
Dar' eu jur pe Dumnezeu
Că nu-i ca bădițu meu,
Nici în față, nici în dos
Ca bădițu de frumos.

Plângu-mi ochii și suspină
Dar' sormanii nu-s de vină,
Că-i de vină inima
Că o strică dragostea
Și o paște pacostea.

Mândră pân' nu te-am iubit
Fost-a lună fără nor
Și nici nu știam de dor,
Fost-a cerul plin de stele
Și nici nu știam de jele;
Dar' de când eu te iubesc,
Nu e lună numai nor
Și eu duc atâta dor,
Și e cerul fără stele
Și eu duc atâta jele.

ujurarilor jidani și a cărcămarilor, cari sânt tot Jidani.

Dar' ziarele maghiare — cari le scriu aceste — nu spun totdata și pricina din care lucrurile au ajuns aci. Guvernele maghiare împedecă luminarea popoarelor nemaghiare, prin siluirea limbei maghiare și prigonirea școalelor de naționalități.

La presiunea guvernelor preoții ruteni se maghiarisează și astfel se despart de popor. De aci urmează, că n'au înfruntare asupra lui. Ear' drăguții de Jidani sânt favoriții guguliți de puternicii dela noi.

Aceste sânt cauzele adevărate ale miseriei Rutenilor: păcatele mersului de guvernare, cari dacă se înstăpănesc la un popor, îl duc la sapă de lemn.

Situația din Austria și presa maghiară. Sânt îngrijiiți peste măsură patrioții noștri de situația din Austria.

Nu întru atâta sânt îngrijiiți de viitorul Austriei, cât mai virtos pentru mișcările naționalităților, cari au acolo teren larg și se resimt și la noi, periclitând astfel politica lor de a crea un „stat unitar maghiar“.

„Magyarország“ scrie un prim-articol în cauză, sfârșindu-l cu următoarele:

„Ne luptăm cu agitatorii naționalităților, între serioase îngrijiri pentru viitor.

Dacă ne va succeda a deslega cu noroc problema, o Ungarie, unitară, mare, puternică și vrednică de încredere, cu o loialitate cinstită va sta în serviciul coroanei. De ce dar' ne conturbă în lupta noastră? De ce ne îngreunează lucrarea noastră de consolidare politică? De ce deșteaptă în inimile agitatorilor speranțe absurde“.

Înțelegem de ce Ungurii vîd cu ochi rîi frumoasele rezultate, la cari au ajuns naționalitățile din Austria în lupta lor — și acum sîntem, nu cumva Ungaria se ajungă pe urmele Austriei, și așa ei se scape hegemonia din mâni. Da, hegemonia sau domnia e mare lucru, când poți să trăiești de pe spațele altora și să te îmbuibă din sudoarea altera!!

Dar' de ce te temi nu scapi — zice un proverb.

Din Maroda.

Culese de Onușiu Jorgia.

Când îmi vini mîndruță 'n gând
Atunci trebuie să plîng,
De jale și de bănat
Căci de tine mă despart,
Plînge inimoara 'n mine
Că merg în sate străine
Și mai mult nu sînt cu tine.

Foaie verde de măline
Io-am crezut mîndro 'n tine,
Când te-ai jurat cătră mine
Că nu-'i merge după nime.

Noroc bun mîndruța mea,
Că de mîne încoala
Rar pe mine mi vedea,
Adă mîna ta cea dreaptă
Și să te sărut odată.

Rămâni mîndro sănătoasă
Că te las acum acasă,
Dar' vino și mă sărută
Că asta 'mi-a fost de ducă,

Ținta lor!

E chiar revoltător, cum autoritățile, cari stau la dispoziția guvernului, își arată tot mai pe față ținta nebună ce urmăresc: a ruina basa materială a ziarelor noastre.

Am arătat adese cum se procedează față de noi, cum toate sumele desperate, de atîția și atîția ani, se încassează acum din cauțiunea toilor noastre.

Eată o nouă și isbitoare probă.

Administrațiunea »Foi Poporului« primește azi provocare, să plătească în timp de 6 zile suma de 187 fl. 70 cr. altfel suma se va confisca din cauțiune.

Se spune anumit, că a fost condamnat dl Ioan Russu Șirianul, în anul 1893, și dl Ioan Popa Necșa, în anul 1894, pe lângă pedeapsă de temniță și la suportarea speșelor de proces.

Dar' sumele nu s'au putut încasa dela ei, și au rămas în sarcina statului.

Acum procuratura și-a adus aminte de aceste sume, și cu provocare la un pripășit paragraf dintr'un patent absolutistic din Ardeal, ține să le ia din cauțiunea »Foi Poporului«.

Dar' de ce nu le-a încasat în 1894, ori 1895?...

Ținta lor e vedită!

În amintirea metropolitului

Andrei Șaguna.

În luna aceasta s'au împlinit 25 de ani, de când nemuritorul bărbat al națiunii, Andrei baron de Șaguna, și-a închis ochii pentru vecie. Că cine a fost el, ne-o spun faptele lui. Ajuns puțin timp înainte de anul 1848 episcop al Românilor gr. or. din Ardeal, a aflat o biserică batjocorită, un popor, care gemea în cruda iobăgie, și trupească și sufletească. Cu rivnă apostolească s'a apucat să desțelenească agrul cutropit de buruieni. În anii 1848 și 1849 a luat parte la toate întîmplările mai însemnate, fie că era în frunte, fie că spriginia cu statul și averea lui pe cei-ce luptau întru dobîndirea drepturilor pe seama națiunii române. După potolirea revoluțiunii a mijlocit la Împăratul ajutor pe seama bisericilor arse de cetele lui Kossuth, a cumpărat din averea lui proprie case pentru reședința episcopescă și pentru seminar, tot

cu banii lui a întemeiat tipografia arhidiecezană, din care au eșit în curînd cărți bisericești și școlare, cari lipsiau pretutindenea. Muncă mare și rodnică a săvîrșit el întru luminarea preoților, cei dintăiu chemați a lumina și conduce poporul, și în înființarea de școli pe seama poporului.

Două din cele mai mari fapte ale lui sînt reînființarea vechei metropolii gr. or. române, prin care s'au scos Românii gr. or. de sub jugul bisericeii sîrbesti și s'au unit toți sub un singur cap bisericesc, și Statutul organic, prin care 'i-s'a dat poporului dreptul de a hotărî fusuși în toate afacerile lui bisericești și școlare.

Următorii acestui bărbat mare au sîrbat în zilele din 14—16 Iunie în toată metropoliu aducerea aminte a lui. Mai frumoase au fost aceste sîrbări în Sibiu, centrul metropoliei. Cu sutele s'au adunat bărbați fruntași, între cari și amîndoi episcopii gr. or. din Caransebeș și Arad, pentru de a-și arăta venerațiunea, cu care sîntem datori față de oamenii noștri, cari au obosit și obosesc pentru poporul lor.

În 13 Iunie s'a dat din partea Reuniunii de musică din Sibiu un concert, la care au luat parte toți cei adunați în Sibiu împreună cu mulți străini de altă limbă. Concertul, în care s'au cântat și cîntece bisericești puse pe note de vestitul domn G. Dima, au lăsat uimiți pe toți. Duminecă, în 14, s'au făcut parastase în toate bisericile, ear' seara a ținut societatea de lectură „Andrei Șaguna“ a seminaristilor din Sibiu o ședință, asemenea bine reușită. În 15 s'au adunat în sala cea mare a casei sociale, unde dl profesor Dr. Barcianu a ținut despre Șaguna o vorbire, care a stors lacrimi din ochii celor prezenți. Marți, în 16 Iunie au plecat cete de oameni și trăsuri la Rășinari, unde se află mormîntul lui Șaguna. La marginea satului cei sosiți au fost primiți de călăreți și autoritățile bisericești și comunele din Rășinari. În biserică cea mare de acolo s'a făcut parastasu, ale cărui cîntări au fost executate de corul dlui Dima și de-al domnului Cunțan. După parastas Ilustritatea Sa episcopul Aradului a rostit o vorbire, în care a arătat însemnătatea răposatului pentru biserică română.

Peste tot sîrbările au avut un decurs înălțător de inimi și vor fi pentru noi toți un nou îndemn de-a cinsti pe binefăcătorii neamului nostru și de a le urma pilda.

Da de ce nu-'l lași cu mine
Doar' atunci 'mi-a fi mai bine,
Căți ficiorii d'abea apucă
Că badița să se ducă,
Și nu știu ce au să facă
Știe-'i Dumnezeu să-'i bată.

Din Sas-Sebeș.

Culese de Ioan Cîmpean.

La fântână 'ntre în livezi
Este un pîr cu frunze verzi,
Cu perele de argint
Cu crengile la pămînt.

Vine hoții să 'i-le fure
Păzitori pe cine-om pune?
Pe-o fetiță și pe-un june,
Ei păzără cât păzără
Mai pe urmă să iubără.

Auzi fată ori n'auzi
Cum te strigă-un păcurar,
Las să strige moartea-'l mance
Că după el nu m'oiu duce,

Că știu eu mîndruța bine,
Că cât mă despart de tine
Nu vei mai gândi la mine.

Nu gândi bade la mine,
Că n'oi merge după tine,
Că eu bade-'s învățată
Să mă culc cu sara-odată,
Dimineața să mă scol
Când nu-'i lucru în ocol.

Neamțule, batăte-un drac
Cum desparți tineri cu drag,
Mai lasă-mă num'o leacă
Lângă mîndra mea cea dragă,
Să o mai sărut un pic
Că n'aș mai gândi nimic.

Vai neamțule blăstemat
Tu drăguțu 'mi-ai luat,
Și eacă porunca vine
Să-'l desparți de cătră mine
Dar' nu 'ți-a fost ție milă
Să-mi-'l iei ca și din mîna?

Neamțule bată-te dracu
Cum duci pe badea săracu,

Grindina în Ungaria.

La începutul săptămănei acesteia, anume Luni, Marți și Mercuri un vijor gvozav s'a descărcat asupra unei mare părți a Țerei-ungurești. Grindina, ce a fost împreunată cu vijorul, a nimic pe un de a ajuns, toate sămănăturile, dar' le-a nimic așa, încât n'a rămas decât locul gol sau cotoarele de bucate. Vijorul și ghița a bătut cu deosebire în partea apuseană și de mează noapte-apus a Ungariei, a decă dincolo de Dunăre și pe la Slovaci, în mai mult de 15 comitate. În cele mai multe părți grindina a fost de mărime, cum nu s'a văzut de când țin minte oamenii. Au fost bucăți și de câte un jumătate de chilogram și așa de multă încât pe ulițele orașelor și satelor s'a curățit cu lopata.

În orașe ghița a zdrobit ferestrele caselor, făcând mari pagube, dar' mai mari a făcut pe câmp, zdrobind în câteva minute toate sămănăturile. Au fost omorâte multe pasări și alte animale mai mici, la mulți lucrători li-s'a spart capetele, încât au sosit acasă sângerând, ba în un loc a fost omorât un copil în leagăn.

Anul trecut an fost slabe bucatele, dar' totuși a fost puțin, acum prin locurile bătute nu a rămas nimic, așa că oamenii nu mai au ce culege nimic de pe câmp, din grădini și vii.

Vijorul a ajuns până pe la Oradea-mare, unde a descoperit case și a rupt pomi din rădăcină.

Când doarme altul mai dulce
El ia băta și se duce,
Apoi de es la uliță
Teți îmi strigă oierită.

Auzi fată ori n'auzi,
Cum te chiamă-un învățator,
Las să cheme fată-l țuce
Că după el mă voi duce,

Căci când doarme altul dulce
El se culcă nu se duce
Și mă pune pe jenuche
Mă sărută mii și sute,
Și dacă merg la uliță
Toți îmi strigă dascălită.

Însura-m'aș însura,
'Mi-aș lua fată de gazdă
Ai de gazdă satu-mbracă,
'Mi-aș lua o săracuță
Că mi-o mai port și descultă,
'I-aș face cisme de oaie
Dacă ploaună se drâmbăie,

Micii Prinți ai României.

Dăm azi cetitorilor nostri portretul a două odrasle scumpe ale dinastiei române, copiii Principelui și Principesei de coroană Ferdinand și Maria. Ei vor fi chemați odată să joace

Micii Prinți ai României.

un rol însemnat în viața poporului român, fiindu-le soartea împreunată și nedespărțită cu soartea și viitorul poporului român. Băiatul, care cu vremea are să poarte pe cap coroana regală, ca rege al României, se cheamă Carol și la toamnă va împlini 5 ani, ear' copila se

numește *Elisabeta* și e de 4 ani. Amândoi sânt născuți în *castelul Peleş* la Sinaia și au fost botezați în religia țerei.

Portretul nostru ne înfățișează pe mititeii drăguți în costum național, pe care augusta Regină *Elisabeta* l-a ridicat la înălțimea tronului regesc.

DIN LUME.

Răsboiul spaniol-american.

În *Filippine* starea este neschimbată. S'a așteptat și s'a și răspândit vestea despre căderea *Manillei*, dar' aceasta până acum n'a urmat. Americanii au pornit noue trupe ajutoare spre *Filippine*.

În *Cuba* Americanii au isbit să debarce pe mal, pe țărmii din apropiere de *Sant-Jago*. Au debarcat până acum 15 mii de Americani, față de cari Spaniolii au o putere armată de 26.000 de soldați, sub comanda generalului *Sando*. Din aceste 8000 sânt puse contra răsculaților, spre nord dela *Sant-Jago*, 10.000 se află sub comanda lui *Linares* în *Sant-Jago* și jur și alte 8000 sub comanda generalului *Lugue*, au cuprins drumul dintre *Sant-Jago* și *Guantanamo*. E probabil, că pe aici se vor întâmpla cele dintâiu lupte mai mari, de oare-ce Americanii au planul a impresura orașul *Sant-Jago* și de cătrânscat.

„*Daily Telegraph*“ din *New-York* are știre, că Americanii duc lipsă de provizii și sufer din pricina căldurilor. Mulți soldați s'au bolnăvit.

Din Hodac.

Culese de *Antoniu Lupescu*, june.

Frunză verde busuioc
N'ai avé măndro noro,
Nici sărătate, nici bine
Precum n'am nici eu în lume!

Foaie verde lemn uscat
Rău măndro m'ai fermecat,
Să n'am eu odihnă 'n sat
Să n'am pace cât trăesc,
Tot la tine să gândesc.

Câte's cătane ca mine
Toate plângă și suspine,
Căci și eu plâng și jelesc,
Pentru mândra ce iubesc!

Numai patru luni de zile
Pân' la toamna care vine,
Numai trei și jumătate,
Până mă duc în cătane!
M'a jurat Neamțul sub steag
Ca să cătănesc cu drag,

Eu cu drag ași cătâni!
Dacă măndruța n'ar fi!

Foaie verde de pe nuc
A vint vremea să mă duc,
Spune-mi măndro ce să fac
Din cătânie să scap?
Și cu dorul să mă 'mpac!

Foaie verde de gherghină,
Dute bădițo 'n grădină
Și bea apă din fantăună!
Că dacă te-i bolnăvi
Eu te țin și te-oi grijii
Și cu leac te-oi lecul!

Uscate-ai măndro ca vântu
Și nu te-ar răbda pământu
Că tot la tine-mi stă gându,
Cu tine să mă 'ntălnesc,
Trei vorbe ca să-ți vorbesc,
Trei vorbe îmi par un cias,
Povestind de-al meu necaz
De când m'am dus câte-am tras.

1848.

— Cronica anului. —

Innsbruck, 23 Iunie.

Se subterne a doua petițiune la Monarch sub conducerea episcopului Șaguna.

În petițiune se cere asigurarea naționalității și limbei române, se protestează în contra uniunii și în contra sistemului electoral din Transilvania.

M. Sa a primit foarte bine deputațiunea, promițând că naționalitatea va fi asigurată prin o lege separată, biserica greco-neunită va fi ridicată la starea de drept a celorlalte biserici din țară; purtarea comună a sarcinilor etc. În sfârșit apelează și mai departe la credința neclătită și loialitatea poporului român. (Org. Naț.)

Turda, 24 Iunie.

Sâmbătă în ziua târgului se aflau într'o ospetărie mai mulți Români și un Sécuiu. Acesta se apucă să taie părul unui Român, zicând că acum după uniune toți trebuie să fie Unguri, prin urmare cu părul tăiat; un alt Român, din Sându, se încearcă a-l desmênta cu vorbe omenesti. Sécuiu lăsând pe cel dintâiu se apucă de cest din Sându, să-i taie părul. Acesta neputând răsbî cu vorbe bune scoate cuțitul din teacă să se apere. Sécuiu prinde de cuțit să i-l scoată din mână și să taie la trei degete. Atunci începe a răcnî și a înjura încât se adunară mai mulți Sécui și orășeni și pe bietul Român, care pornise cătră casă, ajungându-l, între cele mai crâncene înjurături asupra neamului întreg, îl bat până la moarte, tăindu-i o ureche și împungându-l cu baionetul în cap și în grumazi.

Așadar Sécuii părăsesc pacea publică între Români. (Org. Naț.)

București, 26 Iunie.

Domnul George Bibescu, demoralizat de cele-ce se întemplantă, apoi simțindu-se slab de boală și ne mai putând ține cărma în mână, astăzi la un cîs din noapte și-a dat demisia și a părăsit țeara, retrăgându-se în Transilvania. (Pruncul Român.)

Turda, 27 Iunie.

»Ellenör«, scrie că pe aci deja s'a început lupta și între proprietari, și aduce și un exemplu, în care doi proprietari Bakó și

Boer, atacă pe nobilul adv. Lőrinczy, pentru a-i ocupa moșiile, ba încă s'au și bătut de a trebuit se întrevină țărănimea.

București, 27 Iunie.

În fața unui număr mai mare de 15.000 de oameni s'au sfîșit steagurile libertății, s'a cetit și s'a primit cu jurământ constituția nouă și s'a luat jurământul gardei naționale în câmpul dela Filaret, care prin imitația celui de lângă Blaj, s'a numit: Câmpul libertății.

(Pruncul Rom.)

București, 28 Iunie.

Prim-ministrul Batyányi îndreaptă o proclamațiune ostașilor grănițeri români și sécui Zice, cumcă soarele libertății în patria noastră răsări între nori și orizontul întunecat anunță apropierea viforului.

Apelează la credința Românilor și a Sécuilor despre cari crede, că la cas de lipsă își vor înmulți puterile sistemului militar de mai nainte cu ridicarea companiilor de voluntari.

După restaurarea păcii, națiunea nu-și va uita cu ce e datoare. Se vor desbata în dietă gravaminele și plângerile celor două popoare și vor posedea pământurile ca proprietate, ca să fie popor liber pe pământ liber.

(Org. Naț.)

Orăștie, 29 Iunie.

Azi a fost alegerea deputațiilor la dietă. Au fost aleși Dr. Lessai și protopopul Popovici. Maghiarii au luat înțelegere cu Românii, contra Sașilor. Un senator maghiar a dat cu petri în Sași. S'a făcut bătaie. Românii n'au participat; mai multe capete sparte. (Satellit 55).

SCRISORI.

Fapte vrednice.

Din marginea Câmpiei, 20 Iunie 1898.

Stimate Dle Redactor!

Vă rog dați loc în prețuita foaie ce redactați următoarei dări de seamă:

Sînt oameni cari prin faptele lor mari și vrednice, vrînd ne vrînd te fac să apuci peana în mână — ca punîndu-i în adevărata lumină înaintea poporului din care fac parte, pilde strălucite și vrednice de imitat (urmat) să-i faci.

Unul dintre acești vrednici bărbați ai neamului nostru este Arou Boca Velchereanul.

Proprietar în Velcherul-de-Câmpie, atîta interes arată față de poporul românesc, încât rar, foarte rar poți afla astfel de aparițiuni

nu numai la noi, la Români, ci și la nații mai înaintate decît a noastră.

Iubite cetitorule! Ascultă și vei vedea că adevărat am zis mai sus!

Aron Boca Velchereanul, scriitorul popular „fără de arginți“, a scos la lumină până acum 17 scrieri în versuri, toate scrise și menite pentru sateanul român, anume: trei scrieri religioso-morale, 7 instructive sfătuitoare și 7 umoristice, adică de petrecere. Afară de acestea mai are 12 cărți de deosebit cuprins.

Din cărțile tipărite până acum a dat premii pruncilor școlari în anii trecuți și în anul acesta 3000, z'î: trei mii de cărți, afară de mulțime de exemplare împărțite sateanilor și inteligenței românești.

A dat ca premii pruncilor la examene:

În anul 1896 a împărțit 710 cărți; ceea-ce se vede în „Foaia Poporului“ nr. 40 din 1896. În anul 1897 a împărțit alte 800 cărți, ce se vede earăși în „Foaia Poporului“ nr. 27 din 1897. Ear' în anul 1898 a împărțit 1490 cărți, despre cari voi eu a raporta acum, spunînd cum și cui s'au împărțit.

S'a donat în estan din partea domnului Aron Boca Velchereanul:

1. Tractului Pogăceleii	200 cărți.
2. Tractului Murăș-Ludoș	300 „
3. Tractului Ernotului	300 „
4. Tractului M.-Uioarei	300 „
5. Tractului Șiamsudului	60 „
6. Tractului Reteagului	80 „
7. Tractului R.ghinului	250 „

Suma 1490 cărți.

Socotind anii trecuți și cei prezenți, Aron Boca Velchereanul a donat nației românești, pentru a excita gustul de cetit la popor, 3000 exemplare.

Frumos exemplu! Om relativ la alții sărac, atâtea jertfe pe altarul culturii țărânului român!

E un lucru acesta vrednic de toată cinstea!!

Atîta zel, atîta diligență și atîta dragoste de neam, sînt vrednice de recunoștința poporului român, ceea-ce poporul român o și are față de dl Boca; și de sigur se asociază cu mine ca să zică: Înainte, dle Boca Velchereanul! Recunoștința poporului țîi va fi răsplata ostenețelor și jertfelor, ear' dragostea noastră îndemn la fapte bune și mari; ca și cari d-ta cu drag îndeplinești pentru fericirea poporului din care faci parte!!

Trăească desinteresatul scriitor popular Aron Boca Velchereanul! Delamurăș.

Din Poiana-Sibiului.

Culese de Dumitru Mănișu, june.

Copiliță deici din sat
Nu grăbi la măritat
Ca floarea la scuturat.

Așa zice măicuța,
Iați băiete mândruța,
Dară zău eu o-aș lua
Popa de m'ar cununa.

Spune-mi badio din inimă
Bagă-mi maică-ta vr'o vină?
Io-ți spun mândro din inimă
Că nu-ți bagă nici o vină,
Nici de mare nici de mică
Nice mândro de voinică,
Numai ți-a eșit vestea
Că tu ești mândruța rea.

Nu te teme, badiu meu
De omul harnic și rău,
Și te teme badio dragă
De muierea rea și slabă.

Fă-mă Doamne ce mi face,
Fă-mă pită și pogace
Să mă mănca cin' mă place,
Fă-mă Doamne curcuben
Să mă poarte mândra 'n brău,
În brău roșu de mătășă
Să mă duc cu tine-acasă.

Frunză verde de pe baltă
Tot aștept vremea odată
Să te vîz a mea nevastă,
Tot aștept vremea ce vine
Ca să mă cunun cu tine.

Zău mândro m'aș însura
Dar' n'am pe cine lua,
Care-mi place, baiu nu-mi face,
Care vine
Nu-i de mine,
Nici acuma nu mă 'n sor
Măcar chiar să mor de dor.

Din Laslaul-român.

Culese de Ioan Floașu, comerciant.

Floricea de pe părșu
Bate Doamne badiu meu,
Bate Doamne ce-ai bătut
Bate-l și al meu urit,
Și cu badea dimpreună,
Care aseară la lună
Mă mințea că m'a lua
Numai gură de 'i-oi da.

Dar' eu gură nu 'i-am dat
Că badea-i om blăstemat,
Și umblă după 'nșelat.

Foaie verde măr și nuci
Știi badio când am fost mici,
Cum ne-aveam badio de bine
Când veniai seara la mine,
Dar' acuma m'ai urit
Și la noi n'ai mai venit.

Din 3/15 Maiu.

— Din Țeara-Otlului. —

Sâmbăta-de-jos, Maiu.

Prin foile noastre am cetit, că în toate părțile s'a sărbătorit frumos marea zi de 3/15 Maiu. N'am cetit însă nimic de pe Țeara-Otlului, din care împrejurare ar pute crede cineva, că aici nu s'a sărbătorit de loc. Ca nu cumva să fie cineva de credință, că noi Otlenii încă nu cunoaștem poesia „Deșteaptă-te Române“ a poetului nostru național, și că în privința națională am dormit, fie-mi iertat în scurte cuvinte a descrie cum am sărbătorit noi în comuna Sâmbăta-de-jos, amintirea acestei mărețe zile.

Da! Am fost oprți și noi a sărba această zi prin circulare bisericesti, dar și mai aspru prin porunci solgăbirdești. Aici la noi îngrijatul nostru notar cercnal a venit în persoană ca să aducă porunca: „nu cumva să facem ceva“.

Ceea-ce înșe nu e iertat a face, totdeauna facem bucuos și mai ales când avem atâta tragere de inimă.

Duminecă în 3/15 Maiu s'a făcut în comuna Sâmbăta „Maslu al comunei“, adică un obicei frumos și folosit pe aici, de a ceti în fiecare an rugăciuni pentru bunăstarea oamenilor și pentru-că D-zeu să dea roade imbelșugăte, la care maslu, ca de regulă, au servit șapte preoți. Stimata doamnă Paraschiva Nic. Moisin (Solișteană) s'a folosit de acest prilej și a rugat pe preoți să servească un parastă, pentru sufletele reșoșilor moșii și strămoșii nostri. Pe lângă aceasta a mai dat fiecărui credincios, ce era în biserică, o luminare, ca să o țină aprinsă în mână cât timp a durat parastă, ceea-ce a făcut să fie acest serviciu divin și mai pompos. A fost ceva înălțător a asculta rugăciunile acelea frumoase și a privi în același timp, cum atâtea suflete stău ca maimora nemișcați toți credincioșii, bărbați și femei cu făclii aprinse în jurul celor 7 preoți îmbrăcați în ornate bisericesti. A fost mișcător de inimă și înălțător de suflet, când la fine toți din adâncul inimei și cu lacrimi în ochi au intonat un: „In veci pomenirea lor“. Laudă doamnei Paraschiva N. Moisin, pentru această faptă, care nu are lipsă de nici un comentariu.

Eată, on. Red., că răul ce voesc să ni-l facă stăpânii nostri mai totdeauna e condamnat a ne face bine, căci și în cazul acesta dacă nu ar fi fost oprit serviciu divin pentru amintirea acestei zile, nu cred că ar fi fost sărbătorit și încă cu atât de adâncă evlavie și atât de măreț.

Dee Dumnezeu, ca adese-ori să putem înregistra și de pe la noi vești bune.

„Un Neoltean“.

Obrăznicii.

Alba-Iulia, în 21 Iunie 1898.

Nădejdea economilor din acest jur în o roadă de grâu mijlociu sau mai bunșor din acest an s'a redus foarte prin grindina din 16 Iunie, care la orele 5 d. a. a bătut țarinele orașului Alba-Iulia și a comunelor din jur până la Blaj și poate și mai departe. Mai rău au suferit comunele de peste Murăș, pe unde se povestește că ar fi căzut droburile de grindină mai mari decât ouăle de găină, așa că toate sămănăturile sunt cu desăvârșire pustiite.

Viile și fâra de aceea puțin sau nici-cum nu arătau rod, dar lemnul se dezvoltase frumos. Acum de 3 ani toată speranța în vre-un cules de vin a dispărut.

Rău a fost anul trecut, și din lipsa de bucate mai toți economii s'au înglodat în datorii pe la bănci, deci acum pe lângă dările cele mari și mai nesuportabile nu va fi isvor ca să se mai plătească de camete. — Un trist viitor!

Nu sunt de ajuns aceste necazuri pentru poporul român, ci mai vin unii oameni orbiți de șovinism a-l mai și batjocori și cutesc a-l lovi în cele mai nobile simțăminte de pietate. Așa se întâmplă, că în 15 Maiu a. c. în toate bisericile române din orașul liber(?) regesc Alba-Iulia, s'au trimis comisari de poliție ca să supravegheze tot ce se întâmplă. Ei se vede că nu știau că mai marii vlădici îi prevenise cu porunca năimită, deci bieții nu aveau ce să oprească sau să împedecă.

Alături cu aceste a mers obrăznicia fiicei locale a lui „Emke“ poreclită „Gyulafehervári hirlap“, redactată de Armeanul Issekutz, avocat în loc și hrănit de clienți români. În aceasta foaie s'a publicat un prim-articol cu titlu „Arulds“ (Tradare) plin de atacuri mârșave împotriva Românilor, pe cari îi acuză, că în 1848 în „Câmpul libertății“ au jurat a omori pe Unguri, deci cei-ce au voit să sărbeze cea amintire sunt trădători de patrie și așa mai departe. Face în urmă un apel către cei dela cârma țerei să întrevină și să tragă la socoteală chiar și pe Români din România, cari cutesc a face așa mare gălăgie. Îi amenință chiar cu putere armată.

Harguțul acesta mai adese-ori are nasul a batjocori națiunea română, și totuși sunt destui, cari îi dau spese advocatiale, ca el să-i poată înegri și mai departe. Părinții de pe sate ai poporului au datorința a lumina poporul și a-l feri de cei răi! De ce nu o fac aceasta? Alfa.

Un învățător model.

(Urmare și fine).

În acest spirit a lucrat neîntrerupt în școală, fiind pătuns despre însemnătatea chemării sale și iubitor de progresul propriu și al poporului.

Mult s'a nisuit pentru promovarea lucrului de mână în școală, deși aceste desterrități și-le-a însușit numai prin diligența proprie, pe cale autodidactică; din numeroasele ramuri a propus împletirea pălăriilor de paie și facerea corfișelor din auiele de răchită. Grădina sa școlară de pomărit a fost dintre cele mai bine îngrijite. Pentru distingerea în acest ram a primit odată un premiu din cassa comunei Orlat și altă dată din partea senatului școlar protopopesc gr.-cat. al Sibiului. În timpul din urmă a fost început a cultiva și o a doua grădină de pomi în Orlat, din care cu timp să se provadă cu pomi măcar grădinile țeranilor, marginile drumurilor și dealurile acelei comune.

Prin conlucrarea sa, a venerabilului vice-protopop și paroch dl Petru Bradu și a dlui magistru postal Petru Muntean ș. a. în Orlat s'a înființat un fond școlar, din care se cumpărau cărți și alte recuisite de învățământ pentru școlari, se făceau reparaturile și alte lucruri de trebuință. Tot din acel fond s'a făcut o stupină model pentru 70 coșnițe de stupi. Fondul în bani, cu stupina, coșnițele, — toate dzirzoniane — stupii și recuisitele de stupărit erau evaluate în 1896 cel puțin la 2000 fl.

Intențiunea lui S. era, ca această stupină să fie nu numai model pentru poporul din comună și împrejurime, ci și un isvor de venit pentru școală, ceea-ce, pe lângă bună îngrijire și pricepere, se și poate.

Finde școala e fiica bisericeii, cu dragă inimă a stat și în serviciu acestei mame bune, punând temelie unui cor bărbătesc în 2 voci încă în 1885 și instruând cu o cale pentru oficiul de cantor pe actualii cantori din Orlat. În senatul școl. și în cel bisericesc a purtat secretariatul în tot timpul afărei sale în numita comună.

Dacă numai atâta și în modul arătat, ar fi lucrat S., el merită să fie înainte pus ca pildă de urmat pentru colegii sei.

Activitatea dînsului însă nu s'a mărginit numai strict în sfera școlii și bisericeii din Orlat etc., ci s'a extins și în cercuri mai largi.

Timp de aproape 20 ani a funcționat ca notar al senatului școl. protopopesc din protop. gr.-cat. al Sibiului.

La parte activă la înființarea „Reuniunii inv. gr.-cat. din comitatul Sibiului“, în care dela început este ales ca president și pe care a condus-o până de prezent cu tact și pricepere, timp de 6 ani, fiind, am pute zice, sufletul dătător de viață al aceleia, și prin disertațiunile, prelegerile practice, îndrumările metcdice, neobositul zel pentru înființarea și îmbogățirea bibliotecii ș. a., bine meritând și în privința impulsului, ce a dat pentru cultivarea învățătorilor din sinul acestei reuniuni.

La organizarea despărțământului Seliște al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului“ a fost ales ca notar, ducând acest oficiu onorific până la venirea sa în Sibiul, ținând totodată și disertațiuni și prelegeri foarte instructive în adunările despărțământului.

La înființarea băncii „Brădetul“ din Orlat se înrolează între zeloșii bărbați, cari au pășit ca fundatori; ales fiind încă dela început ca secretar, în care oficiu a muncit 1¹/₂ an și alt 1¹/₂ an — până la venirea sa în Sibiul — ca director și președinte al aceleia. Zelul, priceperea și tactul dovedit și în serviciu acestei folositoare instituțiuni, a fost și este recunoscut de toți cei-ce stău mai aproape de această bancă; precum peste tot purtarea dînsului, față de școlari, popor, inteligență, superiori și amici, s'a dovedit a fi întotdeauna prevenitoare, afabilă și sinceră.

Dar S. a dezvoltat și un alt soi de activitate foarte folositoare și cu atât mai vrednică de laudă, pentru-că întreagă munca sa afară de școală a fost rezultatul unui simțământ de altruism și prin urmare de cea mai curată și nobilă desinteresare.

Încă la începutul activității sale în viața publică scrie prelegeri practice și alți articoli din sfera educațiunii și instrucțiunii în „Școala română“, redactată de Vasile Petri și în „Foaia școlastică“ dela Blaj. La aceasta din urmă a scris în tot decursul existenței fiind colaborator de frunte al ei. A mai scris și la alte foi, tractând chestiuni școlastice și economice pentru țeran, a cărui soarte totdeauna i-a zăcut la inimă, dorind și făptuind pentru îndreptarea spre bine a plugarului, ale cărui amaruri se știe din propria intuițiune și îndecsebi din chiar necazurile părinților sei sărmani. Dar ce a făcut în această privință, în urma modestiei, ce-l caracterizează, a rămas mai tot sub vëlul anonimității.

La 1880, în urma unui concurs, desp. Sibiu al Asociației îi premiază cu 2 galbini austriaci pentru „Concertul în luncă” de Alexandri, temă practică din l. maternă, tratată din punct de vedere logic, gramatical, ortografic și stilistic.

În 1885 și 1886 răspunde gratait prin 2 operate voluminoase, sute de coale de scrisoare, la „Ohestionarul” dlui Hajdeu, merit pentru „Magnum Etymologicum”. Despre aceste operate dl Hajdeu zice în prefața tom. I. că sînt „adeverat prețioase”.

În alt an a adunat ear' în mod gratuit material pentru studiul dlui S. Ft. Marian, membru al Academiei române: „Înmormântarea la români”, în care op. voluminos numele lui S. vine citat mai pe fiecare pagină.

În 1894 scrie „Monografia comunei Orlat”, premiată cu premiul I. de 25 coroane. Juriul examinator, domnii Dr. D. P. Barcianu și Demetriu Comsa, au adus asupra ei următoarea judecată: „Lucrarea e făcută după o bună împărțire, cu multa diligență și laudabil zel. Și limba și stilul sînt, cu puține excepții, destul de bine netezite. Este, dintre lucrările examinate, cea mai bine succasă!”

Îndeosebi §. 42 despre îmbunătățirea stărei materiale, culturale, sociale etc. poate servi ca o bună înviațune, nu numai pentru Orlăteni, ci pentru toate comunele românești.

În 1897, pe baza largilor sale cunoștințe și experiențe în ramul stupăritului, scrie „Cartea stuparilor săteni”, despre care numai vorbe bune s'au auzit. „Foia pedagogică” din Sibiu zice, între altele: dl S. „s'a ocupat nu numai practic un șir îndelungat de ani cu stupăritul, ci prin articoli publicați în „Economul”, adăns la „Foia Poporului” și prin prelegeri publice a dovedit cunoștințe și experiențe temeinice în această ocupațiune, precum și o deosebită dibăcie în a expune în o formă populară, potrivită modului de gândire al poporului, cunoștințele și experiențele sale,” etc.

Baronul Urs nu odată 'i-a incredințat luarea examenelor la diferite școli și 'i-a consultat în afaceri de instrucție, punându-'l de model colegilor sei.

Prin modestia, hărnicia și distincțiunea sa, nu numai pe cariera învățătorească, ci și în alte multe privințe, s'a recomandat și înaintea d-nului protopop Ioan V. Rusu, care 'i-a dat tot ajutorul necesar, ca să poată veni înv. în Sibiu, unde era reclamat în mod imperios pentru a pute da creșterea necesară copiilor sei; după-ce încă în anii studiului și la începutul activității pe cariera înv. pe un frate 'i-a făcut învățător, și pe ceilalți membri ai familiei 'i-a ajutat după putință. Aici în Sibiu însă, după o muncă de 1½ an, dar' mai cu seamă în urma muncii sale grele și fără prejet care, cu cântărat cu tot, se ridică aproape la 30 ani, sănătatea dintr'odată 'i-se slăbește și — la sfatul medicilor — e silit a se retrage de pe cariera învățătorească numai în al 42 an al etății.

Tinerii noștri învățători, cred eu, pot și trebuie se tragă multe învățături din viața exemplar de laborioasă a domnului Simu, care ținând cont de zisa Mântuitorului: „Fiți desăvârșiți, precum și Tatăl vostru din ceruri desăvârșit este”, s'a nisuit spre perfecționarea sa și a poporului și care, deși fără multe pregătiri formale, a ajuns și lăsat în urma sa pe mulți din cei cu astfel de pregătiri.

Ca chipul acesta dînsul a fost mândria statului învățătorec: un învățător model.

Colegul.

Invitare de abonament.

Peste zece zile adică cu 30 Iunie v. 1898 încecează abonamentul la „Foia Poporului” pe jumătatea dintăiu a anului acestuia. Onorații cetitori, cari au plătit abonamentul numai pe o jumătate de an, sînt rugați a 'și-'l reînvi până la 30 Iunie c. v., ca să nu fim siliți a înceta cu trimiterea foii.

„Foia Poporului” va fi și în viitor, ceea-ce a fost în trecut, luptătoare pentru câștigarea drepturilor naționale, apărătoare a drepturilor poporului român și o povățuitoare sinceră a țărănului și oamenilor dela sate în afaceri de politică națională, economie, literatură etc. Ea va eși ca și până acum, ilustrată și prețul va fi același și adică:

Pentru Austro-Ungaria.

Pe un an întreg . . . 3 fl. (6 coroane).
Pe o jum. de an . . . 1 fl. 50 cr. (3 coroane).

Pentru România.

Pe un an întreg . . . 15 lei
Pe o jumătate de an . . . 7 lei 50 bani.

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termin, decât dela mijlocul anului (1 Iulie) pe o jumătate de an, sau pe un an. Abonaților de până acum le trimitem deodată cu foia și mandate postale (posta utalvány), cu adresa noastră tipărită și cu numărul sub care primesc foia, scris gata pe cupon, așa că trimițătorul nu are decât să 'și scrie numele seu și cifrele la locurile convenite și să pună banii, dimpreună cu mandatul la postă.

Abonenții noi sînt rugați a-'și scrie numele lor și al comunei foarte curat și ceteț, însemnând posta din urmă.

Deschizend deci nou abonament la „Foia Poporului” rugăm pe toți prietenii și spriginitorii noștri și ai causei naționale, să nu ne lipsească de prețiosul lor sprigin și să lătească foia în cercul cunoștințelor lor. Noi ne vom strădui a le da, ca și în trecut, o foie bună, folositoare și cu frumoase ilustrațiuni.

Administrațiunea

„Foi Poporului”.

„Revista ilustrată”.

„Revista ilustrată”, redactată de hărnicul învățător în pensiuie Ioan Pop Reteganul, în Reteag (administrația în Șoimuș), a apărut într'un voluminos număr pe Maiu-Iunie.

Este un număr vast, 5 coale de tipar elegant, împodobit cu numeroase și foarte frumoase ilustrațiuni, toate de interes românesc. Materialul e mai variat, bine ales, și arată hotărât progres față de numerii din trecut.

Etă sumarul:

Rugăciune către Isus Christos (după o poezie italiană) de Emilian; Simeon Bărnuțiu de G. P.; Arta economiei vieței omenești, tradusă de un învățător englez, de Florian; George Barițiu (biografie și portret); Plângerea și mângăierea Evei, trad. de Enea Pop Bota; Biserici și preoți în America, de P. P.; „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român” (istoricul ei dela înființare până azi, cu portretele meritaților bărbați Andreiu Baron de Șaguna, Timoteiu Cipariu, Ioan Popescu, Iacob Bologa, Baron Vasilie Pop, Ioan Axente Severu); Originea lui Ioan Huniade, de I. P. R.; Doine plângătoare (din „Povești alese”) de Moșul; Alegerea de măciucaș, trad. din limba englezească, de Lavinia; Ea și el, schiță originală de E. Lungu-Puhallu; Nimfa de apă, poveste trad. de Iulia Bran; Petrea Iovului, povestire de Ioan Pop Reteganul; Nu-'i fericire pe pământ, poezie de Octavian; Impresiune, de Newton; Exilatul, poezie de V. Th.; Trei stanuri, legendă scrisă de Ignatiu Salușinșky (!); Scrisoare d-șoarei L., poezie de T. Oltean; Planuri nimicite, narațiune istorică

din lumea artelor, trad. de C. Alba-Iuliană; Pro domo (voci de presă asupra „Revistei Ilustrate”, felicitări la adresa redacției și răspuns la observările „Tel. Rom.” privitoare la „intențiuni”) de Ioan Baciu, preot român grec. și editor al „Rev. Ilustrate”; Țărani noștri, poezie (cu două ilustrațiuni); Bibliografie; Diverse; Telefonul redacției, etc.

Abonamentul pentru semestrul al 2-lea costă: ediția de salon 3 fl. (7 fr. 50 bani), ear' ediția populară 1 fl. 50 (3 fr. 50 bani). „Revista” pe semestrul I. se poate căpeta și legată în legătură de lux numai cu 5 fl., ediția de salon cu 3 fl. 50 cr. și ediția populară cu 1.50 fl. (3 fr. 50 bani). Abonamentele sînt a se trimite editorului Ioan Baciu, preot în Șoimuș (posta Nagy-Sejő).

PARTEA ECONOMICĂ.

Insemnătatea humusului pentru agri.

Putrăzind plantele și animalele se formează din ele humus roditor, cum e s. p. în păduri, unde pe urma frunzelor și lemnului putrăzite rămâne un pământ gras, care susține creșterea arborilor și tufelor. Humusul are culoare brună-gălbie, brună-negrie sau neagră.

Dar' nu numai în păduri se află pământ humos, ci și la loc deschis, în agri, fâneațe, pășuni ș. a.

Lucrarea materiilor humoase asupra rodirei pământului este foarte deosebită, după-cum adică humusul vine înainte în mare măsură sau numai ca o pătură subțire, ce acopere pământul. Materiile humoase lucrează în mod binefăcător asupra pământului prin formarea de carbon, care ajută disolvarea (topirea) și descompunerea deosebitelor materii minerale, ear' cu chipul acesta ajută înmulțirea materiilor nutrițoare în pământ.

Într'un pământ care de altfel se lucră greu, humusul are însușirea de a face ca acela să devină pufaios și să se lucreze mai ușor. Într'un pământ năsipos, humusul are însușirea de a-'l face să țină un grad mai mare de umezeală.

Mai departe în pământul lutos, apa intră cu atât mai ușor și mai multă, cu cât mai multe materii humoase conține, pe când în cel năsipos se întâmplă tocmai din contră; și earăși din pământul lutos apa oborește cu atât mai greu cu cât mai mult humus conține, pe când din pământul năsipos gradul de aborire crește cu mulțimea materiilor humoase ce se află în el.

Pentru căldura pământului materiile humoase au însemnătatea de a nu lăsa ca temperatura aceluia să se schimbe prea ușor prin cause pricinuite de factori din afară s. p. de răceli, călduri mari ș. a.

Toate aceste împrejurări ne arată îndeajuns, că conținutul și înmulțirea materiilor humoase în cele mai multe casuri sînt de a se socoti ca unele din cele mai grele și mai însemnate ocupațiuni ale culturai pământului. În urma acestora mijloacele de îngrășare de origine organică, adică din plante și animale au o însem-

nătate foarte mare; acele sunt mijloacele de căpetenie neapărat trebuincioase pentru cultura agrilor. Pe pământurile, cari conțin foarte mult humus, îngrășemintele organice nu sunt chiar neapărat trebuincioase; aici se poate ajuta și cu gunoieri mineralice măiestrite, ajungând la recoltă de frunte. Nu tot așa se întâmplă însă cu celelalte soiuri de pământ, cari adică sunt sărace în humus; aceste se pot aduce în stare de a da roade bune numai prin îngrășarea cu materii organice, cari le împrumută humus.

Pentru locurile așa numite de grâu, îngrășarea numai cu gunoieri minerale măiestrite sau în partea cea mai mare numai cu de aceste este vătămătoare; prin o astfel de gunoierie agrii sărăcesc pe încetul în humus, ceea-ce se va pute observa din creșterea necorespunzătoare a plantelor. Acestui rău 'i-se poate ajuta numai grijind ca agrii se conțină neîntrerupt materii humoase și pe cât se poate să se înmulțească.

Folosul furnicilor celor mari de pădure.

Este puțin cunoscută însușirea furnicilor mari de pădure întru a elibera straturi de legumi și câmpuri chiar de omide și de vermi. La Chinezi, dela cari noi putem foarte multe învăța, aceste furnici stau în mare vază pentru însușirea de-a stîrpi vermi și omide. De aceea pomologii (cultivătorii de pomi) le aduc din pădure și le pun la pomul cu pricina, pe care în scurt timp îl mântuesc de toate goangele stricicioase. Furnicile de pădure se prind ușor, îngropându-se în cuiburile lor vase de sticlă (glăji), în cari ele intră cu mulțimea. Astfel prinse, furnicile se slobod peste straturile năpădite de insecte, unde ele numai decât pornesc lupta pe viață și moarte contra insectelor, a omidelor și ouălor acelor.

Bancă românească în Sighișoara.

Apel

cătră inteligența română și poporul român din Sighișoara și jur.

Subscriși simțind de mult necesitatea înființării unui institut de credit și economii în acest ținut, cu scop de-a înlesni câștigarea capitalului și respectiv ca împrumuturilor necesare pentru inteligența și poporul din ținutul Sighișoarei la toate întreprinderile sale și mai ales pentru a cultiva în popor simțul de economisare și cruțare, ne-am decis a lua inițiativa ca fondatori a unui atare institut și în sensul legii comerciale am hotărît a exmite în ținutul nostru și părțile învecinate liste de subscriere de acțiuni, cerând sucursul tuturor oamenilor de bine.

Scopul întreprinderii noastre desi va fi înființarea unui institut de credit și economii pentru inteligența și poporul

din Sighișoara și jur și părțile învecinate cu sediul în Sighișoara.

Institutul se va înființa pe timp nedeterminat cu un capital fundamental de 20.000 fl., împărțit în 400 acțiuni à 50 fl. Fiecare acțiune se va solvi în rate hotărînde prin adunarea primă a acționarilor.

Insinuările și subscrierile de acțiuni au să se facă la exmișii colectanți din partea adunării consultative ținută la 8 Maiu n. a. c. cu susținerea acelor insinuări și subscrieri pe caracterul și reputațiunea lor ca adevărați și sinceri spriginitori ai neamului românesc.

Sighișoara, din ședința adunării consultative, ținută la 8 Maiu n. 1898

Preș.:

Dimitrie Moldovan,
protopop.

I. Muntean,
actuar.

Dela „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului“.

Cămătăria cu recolta.

— Comunicatul reuniunii agricole. —

Prin rescriptul seu dto 6 Maiu c. nr. 3713, înaltul minister r. u. de agricultură, ne pune în vedere, că în unele ținuturi lucrează astfel de agenți și speculanți, cari caută la casele lor pe economii mai mici, aici folosindu-se de nepriceperea acestora se tîrguesc asupra recoltei, pe care o cumpără înainte cu preț scăzut, din care preț plătesc o parte și iau dela proprietari cambii despre suma ce 'i-au plătit-o înainte, cum și despre suma prețului recoltei, asupra căreia s'au tîrguit, și cer dela proprietarii mici astfel de acte, pe cari acestia pe lângă că nu le pricep, — dar' sînt în stare a aduce pe bietul proprietar la adevărată ruină.

Pentru a pune capăt acestor înșelători înaltul minister ne-a adresat recercarea, se atragem luarea aminte a economilor nostri asupra acestor oameni fără de suflet și să 'i rugăm, să ne aducă la cunoștință pe toți acei agenți, cari făcând asemenea negoț neiertat, acoper o nelegiută cămătărie.

Potrivit §-lui 10 al art. de lege XXV din 1883, la arătarea (descoperirea) comitetului administrativ ministrul r. u. de justiție, poate pune la cale din oficiu, cercetare în cauza de cămătărie.

Adresăm deci în interesul economilor, frățeasca rugare cătră toți cărturarii nostri dela orașe și dela sate, cari dând peste asemenea agenți, să n'î aducă la cunoștință, ca astfel să fim în pozițiune de-a cere pedepsirea lor, sau prin judecătorii r., sau prin ministrul de justiție.

Sibiiu, 1/13 Iunie 1898.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“.

D. Comșa,
pres.

V. Torășianu,
secretar.

Din traista cu povețele.

— Răspunsuri. —

Abonentului nr. 5422. Depărtarea prescrisă de lege între două trafici de tăbac trebuie să fie la sate cel puțin de 200 pași. Dacă această depărtare nu e, de sigur că nu 'ți-se va îngădui deschiderea de trafic în noua locuință.

Abonentului Ioan Miclea în Voivodinti. Pentru găini langhan am făcut întrebare la cesa de economie a comitatului Sibiiu, unde mai în continuare s'au aflat de vânzare astfel

de găini; dar' de present nu se află, trecînd toate căte au fost prăsite. Se află însă un alt soi: *plymouth rock*, dar' și din acest soi numai cocoși su câte 2 fl. bucața.

Adresează-te însă nemțește la *Josef Günther's, grösste Thierhandlung, Wien, 1., Tegethoffstrasse nr. 6*, care imbie de vânzare soiuri curate de găini, ouă ș. a.

Abonentului nr. 2388. Chestiunea plății dărei de pământ pentru locurile cari sînt computate în ieafa învățătorească, încât știm nu e limpezită. În unele comune o plătesc învățătorii, în altele susținătorii școlii. Dacă însă d-ta plătești dare de venit după salariul d-tale învățătoresc, nu e cu cale să mai plătești și dare de pământ.

Pentru mergerea în România capeti pasăport pe 15 zile, prin mijlocirea primăriei comunale și preturii, dela comitatul în care locuiești. Pe timp mai îndelungat dela minister.

Crucea electro-magnetică, de care întrebii o poți cumpăra din ori-care loc, din cele amintite

Dlul Vasile Lunca, negustor în R. Mănuși de gumi pentru stupărit se capetă la firma *Carol F. Fickeli*, prăvălie de fer, Sibiiu, Piața-mică nr. 32, cu 1 f. 40 cr. Cu transportul se va mai ridica ceva.

Abonentului F. C. ab. 6077. Atât cu privire la rîșniță, cât și la mașina de treerat și secerătoarea, de cari întrebii, nu ni-s'a mai scris nimic de atunci. Ar fi cu scop, ca însuși să te adresezi respectivelor persoane.

Vindecarea turbării se face în institute anume, de cari se află acum și în Budapesta. Acolo trebuie trimiși fără amînare cei mușcați de căni turbați, unde se curează după metoda vestitului medic francez *Pasteur*.

Modul de vindecare al femeiei, de care faci amintire, prin tăierea „câtelor“ de sub limbă, este vrednic de luare aminte. Un medic de ai nostri, din apropierea locului ar trebui să se intereseze mai deaproape de acest lucru.

Abonentului nr. 627. Modul de reclamare în cas de a perde o recipisă se află în punctul 4 pe dosul fiecărei recipise. Pentru vindecarea frăgarului, te îndreptăm la articolul „Unele din boalele pomilor“ nr. 20 al foii noastre din acest un.

Korescu Toma în L. Jidanul, care 'ți spune, că poți căpeta 200—300 fl. pe un copil, frumos 'ți dă pe semne sfatul să-ți vinzi copiii, cum se vînd vitele; ceea-ce e un păcat mare. Dacă aici nu mai poți trăi nici într'un chip, cearcă în România, unde poți trece, cum am arătat mai sus, abon. 2388. Apoi a servi nu e rușine. Dacă chiar nu poți altfel așeză-ți copiii în serviciu la case bune și din ei pot eși oamerii adesea, mai cum se cade, decât cei crescuți în desmierdări; când băiatul va fi măcar de 12 ani dă-l la o meserie, că „o meserie e ca și o moșie“.

Abonentului nr. 6725. În cauza procesului pentru agitare, cum la noi toate sînt cu puțință — Jidanul poate foarte ușor să fie achitat și mai cu seamă, neavînd d-ta avocat. De aceea vezi-ți de apărător, cu atât mai mult, că Jidanul va mișca toate petriile, ca să ese biruitor.

Cu privire la a doua chestiune, fiind de natură gingașe, încă te sfătuim să întrebii pe un avocat. Minunat trebuie să meargă pe acolo lucrurile, dacă, fără nici o pedecă o întabulare se tragă cu anii, cauzând atâtea spese partidelor.

Abonentului P. S. nr. 7617. A schimba un pământ, a-l trece în foaia catastrală și a plăti dare după el dela 1874 — fără contract legiuit — nu ne putem închipui, cum s'a făcut. Dacă însă e la mijloc ceva nelegal, cu dovezi se poate descurca și acum. De aceea „mai bine o pace strîmbă, decât o judecată dreaptă“.

Punerea *gripsorilor* în întreg hotarul comunei poate să fie hotărîtă din partea adunării comitatului d-voastre și în acel cas aveți să o faceți în modul cum se cere.

Lege pentru înmulțirea plății notarilor nu știm să se fi adus de curînd.

Pentru lemnele învățătorului e dătător de măsură concursul și usul de pân' acum. Dacă însă învățătorul cere, ca lemnele, cari fi compet, să 'i-se ducă în curtea lui și dacă a fost obiceiul să 'i-se și tale și să 'i-se facă focul — atunci el cere un lucru, care, după lege, 'i-se cade și reclamându-l, îl câștigă. Faceți deci cele bune.

Abonentului nr. 2616. În cauza aflării unui companion cu bani, a unui arîndator sau cumpărător pentru minele pe cari ai scrutinii libere, lucrul cel dintâiu și cel mai bun ar fi să ceri sfatul unor persoane pricepute în afacerile montanistice. s. p. dl Candin David, director de mine Bucium-Șasa u. în p. *Abrudbánya*, Aureliu Danciu, proprietar, Bucuim-Cerb u. p. *Abrudbánya* etc., care negreșit, 'ți-ar da înviațiunile de lipsă.

Sfaturi economice.

Pentru șoareci.

Într'un jurnal de agricultură găsim următorul mijloc care pare a fi bun pentru stîrpirea șoarecilor: Să se împrăștie puțin *clorur de calciu*, în praf, prin locurile pe unde umblă șoarecii și e destul; ei au așa de mare oroare de clorurul de calciu, că dacă au călcat odată în praful împrăștiat, se desgustează cu totul de locuință și nu se mai arată.

Contra sobolilor.

Sobolii sau cărțițele sînt și folositoare și păgubitoare pentru agricultură și grădinărie. Sînt folositoare prin faptul, că stîrlesc o mulțime de vermi și insecte, cari atacă plantele, și păgubitoare pentru că scormonind pământul spre a căuta acele insecte, mișcă din loc rădăcinile plantelor; mai cu seamă legumele și răzoarele cu sămînături sînt câte-odată cu totul stricate, fiind acoperite cu mușinoae de soboli.

Ori-ce cultivator trebuie să caute un mijloc prin care se poată depărta sobolii, cel puțin din locurile sămînate și să 'i facă să se ducă prin locurile necultivate, unde nu strică nimic scormonind pământul, ba din contră sînt folositori. Un mijloc bun de a depărta sobolii dintr'un loc pare a fi următorul, recomandat de profesorul Gittan, din Orleans: Să se dee la o parte mușinoiul de pământ până-ce se vede gaura, apoi să se toarne în lăuntru petrolu (gaz) și să se acopere ear' gaura cu pământ. Făcînd această operațiune cel mult de două-ori, sobolii nu se vor mai arăta în partea locului. I. H.

Leșia de tîbac pentru stîrpirea păduchilor de pomi.

Leșia de tîbac 'și-o poate pregăti ori-și-cine la casă. Cumpărăm din fabrica de tîbac pulvere (praf) și alte rămășițe de tîbac, s. p. o litră și peste ea turnăm într'un vas 5 litră apă ferbinte. După răcirea apei, o strîcurăm prin o pânzătură groasă, storcîndu-o bine. Cu această leșie umplem un vas de pământ s. p. un lavor (vas de spălat) și cufundăm fiecare ramură sau mlădiță, lăsîndu-o 15 minute în leșie; dacă prin aceasta n'au perit toți păduchii, leșia a fost prea slabă și trebuie să mai cumpărăm tîbac. Aceste părți ale pomului, cari nu se pot încovoia și astfel nu se pot muia în vasul cu leșie, sînt de-a se stropi bine cu ajutorul unui pămătuf (spoitor) mic sau cu o sponghe (burete).

Știri economice.

Starea sămînăturilor. Neajunsurile recoltei din anul trecut nu au fost și nu sînt simțite numai de clasa agricultorilor, căci în urma lor nici industriașii nu 'și-au mai putut desfăce produsele, tot asemenea au pățit-o și neguțătorii, care abia mai pot susține o slabă circulație a mărfurilor. E natural, dar' ca acum atât agricultorii, cât și industriașii și neguțătorii să urmărească cu viu interes vestile despre starea sămînăturilor din uest-an, dela a căror producțiune își așteaptă așa zicînd scaparea de groaznicul faliment.

Conform rapoartelor ministerului de agricultură producțiunea din uest-an peste tot s'ă promite mijlocie. Ploile din urmă au îmbunătățit mult starea sămînăturilor. Și acum numai rugina ce se observă pe unele locuri prin grâne dă de gîndit producătorilor.

Pricepătorii de recolte au făcut o estimare a producțiunii din uest-an, pe care pentru mai buna cumpănire, o dăm în asemănare cu producțiunea ultimilor doi ani și anume:

Producțiunea în			
	anul 1896:	anul 1897:	în 1898:
	a fost:		
	în milioane de mîji metriche:		
La grâu . . .	38.—	24.5	36.—
„ s'ecară . . .	13.5	8.9	10.5
„ orz . . .	12.9	9.—	14.—
„ ov'as . . .	11.—	8.5	13.—

Atât din celelalte țări ale Europei, cât și din America, asemenea sosesc neconținut vesti bune, despre producțiunea bucatelor din anul acesta.

Contra usurarilor de bucate. Sînt cunoscute mișeliile, ce le fac an de an usurarilor de bucate. Mulți economi s'au ruinat în urma manipulării acestor fel de mișei. După cum sîntem informați, ca să se pună odată cap'et usurarilor ruinătoare, ministrul a dat o poruncă, ca deregătorii să supravegheze strict agenții de cereale și economii să fie încunoștințați, că îndată-ce vor observa cele mai mici abuzuri din partea agenților, să facă ar'etare la deregătorii.

Mașină de frămîntat. În Neuenburg (Helveția) au inventat de curînd o mașină de frămîntat cu a cărei ajutor se poate face din 100 chlg. de făină 145 chlg. de pîne. Prețul unei asemenea mașini este dela 400 franci în sus.

Teara-Noastră.

Descrierea Ardealului spre mează-noapte dela Mur'ș de **Silvesru Moldovan.** (Urmare).

Colțul Cioranului și Metercul.

Dacă dela Baia străbatem pe valea H'ermăneșii sau pe romantica vale a Cioarei în sus, sosim în una din cele mai frumoase regiuni alpine ale Ardealului. În calea noastră vom da de o mulțime de văi și cotituri laterale, cari să rămuresc din cele două văi principale. Cea mai însemnată dintre ele este *valea Baiei*, care să împreună cu valea Cioarei la comuna de munte Cioara-de-Sus.

Printre văile aceste să extind până de parte, dincolo de satele mocănești Mogoș, Ponor și Brădești, nenum'erate coaste de dealuri și din ele, ca tot at'ția uriași r'esleți, să înalță mai multe vîrfuri puternice avînd unele muchea pleșuvă și st'ancoasă și cari presărate printre dealuri și verzura pădurilor, ne ofer privești de munte din cele mai înc'ntătoare. Ele sînt alcătuite din trachyt, unele din calc cristalin, fiind pe la poale încunjurate cu gresie carpatină, care pe văi este în prevalență.

Dintre piscuri cel mai frumos și mai impun'ător este *Colțul Cioranului*, spre mează-z' dela Baia, cu o înălțime de 1376 m. și cu st'ancile alcătuite din trachyt. Osteneala, ce ne vom lua-o, să 'i călcăm culmea, ni-s'ă r'esplătește indestul prin larga și măreața panoramă, ce ni-se deschide de aici. În privința aceasta Colțul-Cioranului rivalizează cu cel mai înalt munte al nostru, cu Negoiul-Mare din munții Făgărașului. Aproape întreg Ardealul, cu munții hotarnici și cu dealurile și văile din lăuntru lui, ne cade în zarea vederei. Uriașii Munților-Apuseni ne apar ca vechi cunoscuți printre șururile și coastele de dealuri împrejmuitoare. Spre meazăzi-r'esarit dăm cu ochii de colosul Piatra Cetei, apoi înspre apus să înalță Vulcoiul și Detunata, Vulcanul și Găina, contururile mai depărtate ale munților Bihariei și spre mează-noapte Muntele-Mare cu Neteda și cu alte vîrfuri din lunga sa întindere. În apropiere apoi vedem jur împrejur înșir'ându-s'ă soții Colțului, cari dimpreună cu el alcătuiesc frumoasa regiune alpină, spre meazăzi dela Baia. Astfel sînt *Poienița*, *Smidele*, *Peatra-Caprei*, alcătuită din st'anci de calc, *Museratul*, și mai la o parte, înspre valea Vîntei, *Saligata* cu frumoasele ei piscuri st'ancoase, în altă parte *Peatra-Tutii*, *Ziragurul*, *Belucetul* și *Amaranta*, înspre comuna Sartăș frumoasele piscuri *Bulzul-Sartășului* și *Colțul lui Lazar*, cari să zăresc din valea Arieșului de pe la Sartăș și Brăzești, apoi *Metercul* înspre Ponor și altele.

Dacă ne vom urca pe ori-care din aceste vîrfuri și culmi de munte, ni se vor înfăoșa cele mai admirabile și vari panorame alpine. Cercul nostru de vedere negreșit că este mai restrîns decât acela, care-l avem de pe măiestosul Colțu Cioranului, dar' priveștiile, ce ni-se deschid, sînt neîntrecute în frumșetă.

Eată admirabila panoramă, ce o avem de pe culmea *Metercului*, descrisă de peana măiastră a dlui T. Fr'ancu.*)

În fața mea se înalță Muntele-mare de pe care sclișea neaua rămase nemețită, de ani netopită, ear' pe muchea lui spre isvoarele Someșului cald și rece, se zăreau ruinele cetățuiei Belioara, de unde mai la vale spre

* În „România din Munții-Apuseni“, pag. 30. Dl Fr'ancu a trecut peste muntele Metercu, călătorind dela Ponor la Baia.

răsărit, se perdea printre nori Cheia Turzii, în ale cărei despăcături s'a ascuns vestitul căpitan al Curuților, cu numele Nichiță Bălica, român de neam și soț de armă al lui Francisc Rakoczy. La stânga pe o luncă largă de pe muntele Mluha, între Geamăna, Negrileasa și Părănginosul se întindea Lacul Dinelor (Mluha) în care se scaldau lebedele; ear' jos în adâncime se răslăteau undele Arieșului, străbătând când mai lin și când mai iute printre munți și printre stânci.

»In mijlocul acestui admirabil tablou pitoresc, strălucea ca argintul, printre razele soarelui, turnul bisericeii din orașul Baia (Offenbaia) situat între vâlcelele Hermăneasa, Vința și Cioara, deasupra cărora se întâlneau cu cerul uriașele piramide: Bulzul-Sartășului, Peatra Tutii, Ziragurul, Colțul-Cioranului, Saligata, Piatra-Caprii, Smidele, Belucetul, Hopârțul Harlosul, Coțana, Lucia și Amaranta.

(Va urma).

CRONICA.

Dela Sinaia. Regele Carol, cu principele Ferdinand și principesa Maria, dimpreună cu micii principii, au sosit în săptămâna trecută la Sinaia, unde și-au luat reședința de vară. Tot acolo și-au strămutat locuințele toți ministrii puterilor străine, asemenea toată societatea înaltă română. — Regina Elisabeta întorcându-se din Neuwied în România, încă are să sosească în curând la Sinaia.

Din viața lui Șaguna. Șaguna și o deputațiune țigăneasă. Se știe că Șaguna, între nobilele sale însușiri avea și obiceiul, de făcea viziții canonică prin comunele din arhidieceasă, pentru a cunoaște bine biserica și credincioșii ei. Sosind odată într-o comună fruntașe, a primit rînd pe rînd deputațiile și partidele jeluitoare. Între partide — ce se vezi — și o ceată de cioroi, în frunte cu voivodul lor. Țiganii s'au jeliut Archiereului, că Românii nu vor să-i lase în biserică. Șaguna le-a zis că le va face dreptate. Țiganii, însuflețiți de vorbele blânde ale Archiereului venerabil, au isbucnit în strigăte: „Să trăească Măria Sa Șagacana!“ — Îi țiganisaseră numele! A rîs cu poftă și marele Metropolit.

O vizită la Șaguna. Om mare, cu renume, cum era Șaguna, — scrie „Tribuna Poporului“, — veniau mulți la dînsul din depărtare, pentru a vedea pe mîntuitorul bisericeii române, pe cel mai mare Archiepiscop român. Mai ales erau preoții bătrâni de pretutindeni, cari nu voiau să moară fără a vedea pe Șaguna, să-i sărute mîna sau haina cea sfântă. Plecat-a odată cu acest scop și un bătrîn din fundul Ardealului. Era preot vechiu de tot, îmbrăcat într-o revereandă bătută de vreme, scurtă de-i ajungea numai până la genunchi. Barba stufoasă îi era neglijată, întreaga lui înfățișare era preistorică. Șaguna l'a primit în ambit și vîzîndu-l așa de peste măsură neglijat, a început să-i facă cruce și nu i'a zis alta decît: „Pier' drace, că tu nu ești preot!“... A eșit bietul bătrîn plîngînd, căci nu știa de strictoța lui Șaguna, dar' cu toate acestea a zis unui asesor, pe care-l întîlni în curte: „Trei zile și trei nopți am venit până aici, ca să-l vîd. M'a dat afară ca pe un fărâdelege, dar' plec mîngăiat, că l'am putut vedea“.

Lueger — baron. Se asigură din isvor sigur, că Lueger, primarul Vienei va fi înaintat din partea Majestății Sale,

la rangul de baron. Foile ungurești sînt necăjite pentru distingerea ce i-se face, acestui mare inamic al lor și al Jidanilor și amic al naționalităților.

Viforul din 16 Iunie. Despre groaznicul vifor din 16 Iunie, care a dus la sapă de lemn pe mulți sîrmani economi, ne-au mai sosit știri și din alte părți.

Astfel ni-se scrie din Beșinău, că acolo încă a nimic viforul toată roada câmpului, a ruinat case și a smuls pomi din rădăcină. Ghița a fost de mărimea ouălor de găină. Oamenii sînt în cea mai mare lipsă.

Vifore. Nu numai la noi, dar' în întreagă Europa, viforele pustiesc în mod înfrîorător. Așa spre pildă în Berlin, în 23 I. c. a fost un vifor împreună cu grindină, care a făcut mari stricăciuni. Ploaia a fost atât de mare, încât toate ulițele erau sub apă, și apa pătrundea până în case. — Deasemenea au fost vifore înfricoșate prin Belgia, cu deosebire în Bruxella.

Un generos dar. Primim următoarele: Ilustritatea Sa domnul Constantin cavalier de Steriu, bancher, înțelegînd lipsa mare ce o avem la sfîrșirea noii biserice delă noi, cu care de un an sîntem în lucrare — s'a milostivit și ne-a donat suma de 100 fl. v. a. (una sută florini) cu menirea, ca să cumpărăm un clopot la biserică.

În numele comitetului parochial și a credincioșilor bisericeii noastre, îi aduc cea mai cordială mulțumită.

Dar' eu n'am cuvinte a mulțumi din destul preabunului și ilustrului domn, ci exclam cuvintele psalmistului David 29 v. 10: „Auzit-a Domnul și m'a miluit, Domnul a fost ajutorul meu“.

Cîmpuri-Surdac, la 10/22 Iunie 1898.

Ioan Budoiu,
preot.

Hatzinger — în pensiu. Dela Seghedin primim știrea, că vestitul Hatzinger, directorul temnițelor, care a chinuit atîția Români, a fost pus în pensie.... cam fără voe. De atunci cei întemnițați sînt tratați mai omenește.

Presă maghiară. „Alkotmány“ scrie următoarele: „Presă maghiară din patria noastră a ajuns aproape toată în mîna liberalilor și a Jidanilor. Nu numai ziarele din capitală stau sub influența guvernului păgîn și a Jidanilor, ci biroul de presă al lui Bánffy cu banii, ce-i are din fondul de dispozițiune, a cumpărat pentru sine și presa din provincă. Întreaga bandă cîntă pe aceeași coardă și ziaristii liberali nu țin nici-odată seamă de adevăr, ci numai de aceea, ce este sensational și prin care pot să seducă publicul. Nimenea nu știe minți mai bine, decît ziarele liberale, dintre ai căror scriitori 9 din 10 părți (sînd Jidani) nu privesc minciuna ca păcat... Ei aruncă cu noroiu asupra a tot ce este sfînt, frivolitatea și imoralitatea o glorifică ca ceva frumos și artistic“.

Dăm fără comentariu această apreciere a presei maghiare, făcută de o foaie de-a lor.

Politia secretă. Politia secretă din Budapesta are o clasă, poate cea mai de frunte a detectivilor (spionilor) politici. Cu ajutorul acestora apoi Bánffy se informează despre mișcările naționalităților și pune la cale politica lui de „împăcare“. „B. Hirlop“ laudă în numărul seu mai nou, pe

un anumit detectiv politic, Mester Károly, care a fost trimis în luna lui Maiu prin Ardeal spre a se informa despre mișcările Românilor, pentru sîrbarea zilei de 3/15 Maiu. Pe baza scrisorilor lui, a oprit guvernul sîrbările. Și să mai zică cineva, că statul lui Bánffy nu e cărmuit prin poliști?

Turburări în Muntenegru și Sîrbia. La granița Muntenegrului s'au întemplat sîngeroase ciocniri între indigeni și între Turci. Causa nu se știe; se asigură că au fost mulți răniți și chiar uciși. Deasemenea și la granița sîrbească populațiunea este foarte agitată, și se pot aștepta și acolo conflicte.

Fantasi ungurești. „Pester Lloyd“ earăși visează. Scrie adecă, că universitarii români de acolo se pregătesc să facă în vacanțele de vară, o excursiune la București. La această excursiune s'au înscris până acum 50 de studenți, și dimpreună cu ei vor merge și alți mulți advocați fruntași români. Liga va da speșele de călătorie. Scopul excursiunii ar fi, ca se pună la cale cu cei din România, nouă agitații în contra statului maghiar. Noi știm că din aceasta nimic nu e adevărat, dar' e curios, că Ungurii se tem până și de o excursiune de studenți. Se vede că se simțesc păcătoși.

Necazul Ungurilor. Sînt supărați Ungurii foc că în comuna Szarvas, unde sînt două biserici frumoase, senatul bisericesc a decis ca întreg serviciul divin, să se facă exclusiv în limba slovacă, ignorându-se cu totul limba maghiară. În contra hotarului senatului bisericesc, au insinuat Ungurii recurs, dar' sigur nu vor ajunge la nici un rezultat — și tocmai de aceea sînt supărați și mai amar.

Capitala Ungariei. Budapesta, vestita capitală a Ungariei devine celebră în scandale, jefuiri și alte lucruri de atare categorie. Vieța și averea cetățenilor nu mai poate fi de toc sigură, și cu toate-că Budapesta e capitala unui stat polițienesc, și are atîta poliție, ziarele maghiare zi de zi înregistrează ucideri, jefuiri, la cari sînt expuși cetățenii și cu deosebire călătorii, cari cutează a eși, după-ce s'a inserat, pe străzile Pestei. Acum de curînd într-o noapte s'au întemplat vre-o 8 ucideri și tot atîtea jefuiri ear' poliția, de prin birturi, a prins nu mai puțin decît 40 de vagabunzi, cari înșelau sistematic la jocul de cărți și furau pe ce puteau pune mîna. Trebuie să devină oarecum celebră și capitala Ungariei — barem prin lucruri de atare natură.

Productiunea reuniunii de cîntări „Tipografia“. care împreună cu secția sibiană a reuniunii tipografilor din țeară, au aranjat-o Sîmbătă seara în pavilionul din grădina „Hermann“, a reușit foarte bine. Atît corurile, de bărbați și mixte, cît și piesa teatrală jucată la urmă, au fost bine studiate și predate. Publicul, care umplea sala, i'a și răsplătit cu dese aplause. Multă voe bună au făcut culegătorii (Români) delă tipografia seminarului gr-cat. din Blaj, care în frunte cu conducătorul lor, au venit anume la Sibiu, spre a lua parte la acea producție, aranjată din prilejul aniversării de 500 ani a nașterii măiestrului lor Gutenberg, iscoditorul tiparului — După producție a urmat joc până dimineața.

Condamnați pentru tricolorul român. În 21 Iunie n. s'a petreatat la judecătoria din Seliște procesul alor 12 tineri români de acolo, acuși pentru arborarea stindardelor tricolore române, în ziua de 3/15 Maiu. Trei dintre tineri au fost achitați, constatându-se despre ei, că n'au luat parte la arborarea steagului; ceilalți 9 au fost osândiți la câte 2 fl. amendă directă și alți 2 fl. amendă laterală, eventual câte o zi închisoare. Toți tinerii s'au prezentat la pertractare înșiși cu brăne tricolore, ear' unul dintre ei, Ioan Pascu, care a fost bătut de gendarmi în ziua de 3/15 Maiu, când a arborat steagul tricolor, mai avea la butonieră și o cocardă tricoloră. Judecătorul l-a provocat să lapede cocarda, el însă i-a răspuns: „de ce să o laped, căci totdeauna o port!” Alt tiner (Bucișanu) fiind întrebat, că de ce a arborat steagul, a răspuns: „Pentru-că ziua de 3/15 Maiu este o zi însemnată pentru Români și a mai fost și jubileul de 50 de ani dela stingerea iobăgiei”. Toți ceilalți s'au alăturat la răspunsul acestuia. Peste tot, tinerii acuși s'au purtat brav și cu vrednicie.

Potop groaznic. O furtună s'a descărcat în 24 l. c. asupra mai multor comune de pe valea Geosgiului. Eată ce i-se scrie „Gazetei Transilvaniei” din Balșa despre acest potop:

Vineri, în 12/24 Iunie, după amezii pe la 4 ore, s'a descărcat o mare furtună cu rupere de nor pe munții Poienei și al Almașului-mare, care a făcut ca toate comunele de pe valea Geosgiului-de-jos (comit. Hunedoarei) se devină teatrul unei catastrofe din cele mai groaznice. Apa năvălind cu furie la vale, rupse și nimici tot ce află în cale-i. Fiorosul element, urlând și devastând, venia cu neînch'puită putere pe coastele și dealurile ținutului, și când ajunse la șes, valurile uriașe se extinseră, ca un ocean imens și cutremurător. Toate comunele situate la șes au fost cu desăvârșire devastate. Nu vă pot descrie privilegiștea, ce se deschide înaintea ochilor noștri. Case, șuri, grajduri, tot, tot a fost nimicit și înecat de acest potop, ca și care nici bătrânii de 100 de ani n'au mai pomenit. Nenumărate vite, boi, vaci, oi, capre, porci etc. au fost înecate, ba ce e mai dureros și mai sfâșietor de inimă, chiar și bărbați, femei și copii, surprinși fiind de potopul înfiorător, și-au aflat moartea prin valuri.

Pagubele se urcă la sute de mii fl. Pe unde erau mai înainte case și grădini, azi pașeri cu ciocuri lungi pescuiesc după broaște. Miseria e la culme, ear' ajutorul pentru cei nenorociți e de mare lipsă.

Adam Mikiewicz. În Cracovia s'au făcut mari festivități, din prilejul desvölirei statuei lui Adam Mikiewicz, unul dintre cei mai mari poeți al Polonilor.

El este pentru Poloni nu numai un literat, ci și un erou național, model de iubire și abnegațiune pentru neam. A luptat pentru drepturile poporului seu, a luat parte activă la toate revoluțiile și luptele pentru libertate ale Polonilor, și Polonii cântând poeziile lui însuflețitoare, mergeau în luptă. A fost închis în repetite rânduri prin Rusia, de unde scăpând, a fost silit să pribegească până la moarte prin străini. A murit în Constantinopol. Osămintele lui au fost transportate din Constantinopol la Montmorency în Franca, ear' de aici la 1890 au fost duse în Cracovia și așezate în Pantheon. L-au înmormântat lângă marii regi și bărbați ai Poloniei.

Festivitățile ce s'au făcut acum din prilejul desvölirei statuei lui, au decurs în mod solemn. La Cracovia au sosit mii de străini. Dintre toți acestia mai călduros au fost primiti reprezentanții orașului Praga, deputații Herold și Horița, Iaroslav Vrchlicky, reprezentantul Academiei de științe din Praga etc. De față au fost și copiii marelui poet: Ladislau Mickiewicz și Maria măritată Gorecka; apoi Dr. Brandt, profesor la Moscva și Spazovci, profesor în Petersburg. Sărbarea s'a început la 12 ore, deschisă fiind de contele Stanislau Badeni, mareșalul țerei, printr'o vorbire festivă, în care a provocat pe Poloni să lucreze în spiritul marelui poet. La banchetul, ce s'a dat seara, s'a făcut o mare manifestație politică de alianță ceho-polondă. Firește, că patrioticile foi ungurești s'unt supărate foc, că și la această sărbare frumoasă, s'a făcut „panslavism”.

AVIS!

„Pentru abonenții „Foi Poporului”. Iubiții abonenți ai „Foi Poporului” cari au rămas în restanță cu abonamentul pe semestrul I. s'unt rugați, a-și achita restanțele, căci la cas contrar li-se sistează foaia. Totodată îi rugăm, ca numai câte unul să-și trimită abonamentul, pe câte o asemnațiune (Postulatvány) nu mai mulți, căci altcum fac încurcături la expediția și administrația ziarului.

Loc deschis.*)

Mulțumită publică.

Poporațiunea gr.-or. rom. din Borlova, la îndemnul și propunerea comitetului par. a luat asupra-și sarcina de a prevedea sf. biserică cu mobilierul recerut, a decă 2 tronuri, 2 străni, 47 jețuri bărbătești și un orman pentru ornate, toate în preț de 500 fl. v. a. afară de materialul recerut; acoperindu-o această sumă considerabilă, parte prin donare, parte prin colectare etc. va se zică din bani, afară de cassa sf. bisericii.

Acestui obligament benevol au răspuns îndată bravii agronomi Arsene Danescu cu 50 fl. pentru facerea tronului episcopesc și Ioan Epuran eară cu 50 fl. pentru facerea tronului Maicei preacurate; restul a încurs dela creștinii din loc, pe căile susnumite.

Acest mobilier, lucrat masiv și foarte frumos, s'a săvârșit prin dl Corneliu Jucu, măsar în Lugoj, conform planului aprobat de venerabilul consistor diocesan, care lucrare merită toată lauda, făcându-i d'nsului onoare.

Asemenea jertfe foarte frumoase au arătat și vrednicii agronomi Zaharie Ianoșel, făcând o cruce din peatră de granit în preț de 70 fl. și așezându-o în cimiterul nou: ear' Petru Mateșescu a donat sf. bisericii un steag mare în preț de 150 fl. — care steag și cruce fură sfințite de bravul nostru paroch Eliseiu Drăgălina a doua zi de Rosalii în prezența unui public numeros, sigilând actul sfințirii prin o cuvântare p'etrunzătoare.

Pentru care jertfe aduse de d'nsii pe altarul D'nei, comitetul par. își ține de sfântă datorință a aduce și pe această cale a publicității profunda lor mulțumire, atât d-lor cât și donatorilor de mai sus și întregului popor din loc pentru contribuirea benevolă, rugând pe bunul Dumnezeu, să le dăruiască sănătate și viață îndelungată și denarul lor jertfit, să-l răsplătească însutit!

Borlova, 13/25 Iunie 1898.

Pentru comitetul parochial:

Zaharia Ianoșel, președinte. Eliseiu Drăgălina, paroch ort. român.

Ioan Rădoiu, notarul comitetului.

* Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

R Î S.

„Tatăl nostru” al Țiganilor.

Știi zice „tatăl nostru” mei Țigane? zise un Român cătră un Țigan.

-- D'apoi cum se nu știu, mei Românico.

— Ia se te aud.

— „Tatăl nostru”.

— Nu așa, ci în alt chip.

— D'apoi mei Române, că eu nu știu pe altul, decât pe el, zacă dracu 'n el, acolo în copârșeu și pe verul și pe șogorul si pe moș Marcin dela Săvârșin.

— Nu te întreb eu de acele, ci de „rugăciune”.

— D'apoi mă, spune-mi mai lămurit, dacă vrei să te înțeleg, că noi așa ne rugam până trăia tatăl nost:

Tatăl nost în podul vost

Tae clisa, țipă jos

Tae lată, se nu te bată,

Tae lungă, se nu te-ajungă.

Împart. de G. Răsădeanu Șeitineanul.

POSTA REDACȚIEI.

P. V. în Măderat. Greșelile de limbă se află înșirate în critica, apărută în „Tribuna” nr. 120; în „F. P.” nu le-am publicat.

I. M. Vr. în Rețșor. Legea comunală se află la noi și costă 43 cr. celelalte nu s'unt românește. „Limba mea” nu se poate publica, fiind slabă. Poesiile populare se vor publica.

A. B. V. în Velcheriu. Să va publica în nrul din 17. Iulie.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Balteș. Proprietar: Pentru „Tipografia” societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Vinuri de pe colinele Ardealului

Iosif B. TETSCH

din vestitele pivnițe ale lui

in Sighișoara,

se pot căpăta în Sibiu la JOHANN BILLES.

Cele mai nobile

(curate)

[1054] 20-20

Călinarul săptămânei.

Zilele	Călinarul vechiu	Călin. nou	Soarele
	Duminica a 4-a d. Ros., gl. 3, sft. 4.	rës.	ap.
Dum.	21 Muc. Iulian	3 Cornelia	4 6 7 54
Luni	22 Muc. Evsevie Eppc.	4 Udalrich	4 6 7 54
Marti	23 Mucenița Agripina.	5 Domițiu	4 7 7 53
Merc.	24 (+) Nasc. S. Ioan B.	6 Isaia Prer.	4 8 7 52
Joi	25 Mucenița Fevronia	7 Vilibald	4 8 7 52
Vineri	26 Cuv. P. David.	8 Chilian	4 9 7 51
Samb.	27 Cuv. P. Samson	9 Anatolia	4 9 7 51

Tirgurile din săptămâna viitoare după căl. vechiu.

Luni, 22 Iunie: Corond.

Marti, 23 Iunie: Bateș, Cernatul-inf., Ibașfalău, Silvașul-superior.

Marti, 23 și Mercuri, 24 Iunie: Lăpușul-unguresc.

Mercuri, 24 Iunie: Arpașul-inf., Drag, Giaca, Iliamureșană, Ormeniș.

Joi, 25 Iunie: Cristurul-săcuiesc (22, 23 și 24 tirg de vite).

Vineri, 26 Iunie: Baia-de-Criș, Bercaș (Sáros-Berkéz), Cămpeni, Ghiriș, Séc.

A apărut la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu

**Cartea
Stuparilor
săteni**

de

Romul Simu, învățator.

Cu mai multe ilustrațiuni în text.

Editura și proprietatea

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiiului“

Prețul 35 cr. plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folositoare a umplut un gol adânc simțit în literatura stupăritului. Broșura este scrisă de un fruntaș învățator, stupar priceput. Ea tratează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă cu deosebire ca premii pentru școalele noastre de tot soiul.

Se vinde la

„Tipografia“,
societate pe acțiuni în Sibiu.

„ARIEȘANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII,

înființată de 11 ani

în Turda (Torda), comitatul Turda-Arieș (Aranyostorda).

1. Primește depuneri spre fructificare, atât dela particulari, cât și dela corporațiuni cu 6%, dacă banii depuși nu se scot în timp de un an, sau în timp și mai îndelungat, solvind în cazul acesta institutul și darea erarială după depuneri. Pentru depunerile făcute pe timp mai scurt sau nedeterminat încă se dau 6%, dar' darea erarială are să o solvească deponentul.

Depuneri până la suma de 100 fl. se pot ridica ori-când. Sume mai mari sunt de a se însinua spre abdicere prealabil și anumit, sume: dela 100 până la 500 fl. cu 15 zile, dela 500 până la 1000 fl. cu 30 zile, și dela 1000 până la 2000 fl. cu 45 zile înainte. Permițând starea cassei, depunerile se răsplătesc îndată și fără abdicere. Depuneri și ridicări se pot face și prin postă și se resoală cu reîntoarcerea ei.

2. Acoardă credit pe lângă cambil și obligațiuni cu caventi.

3. Dă împrumuturi pe lângă siguranță ipotecară și pe efecte.

4. Acoardă credite fixe pe lângă intabulare pe realități și case.

5. Și cumpără spre scopul plasării efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

Turda, în 21 Aprilie 1898.

[1019] 21—60

În numele direcțiunei:

Iuliu Bardosy, președinte.

Ioan Mesaroș, vicepreședinte.

Semnul

C. F. J.

Semnul

C. F. J.

Coase din oțel vërsat Tiegel

sub garanța pentru calitate excelentă.

Lungimea	75	80	85	90 cm.
1 bucată	—80	—80	1.—	1.—

Fiecare coasă cumpărată sub garanță dela mine, care nu corëspunde, se ia îndărët, respective se schimbă, chiar și dacă a fost folosită.

La cumpărare de 10 bucăți de coase deodată, una se dă gratis.

În un pachet de 5 chlg., după lungimea coaselor, intră 6—8 bucăți, la care se se alătore portul postal dimpreună cu timbrul de fracht și proviziunea de rambursă câte 27 cr. în depărtarea zonei prime și 42 cr. în toate celelalte zone. [1225] 5—

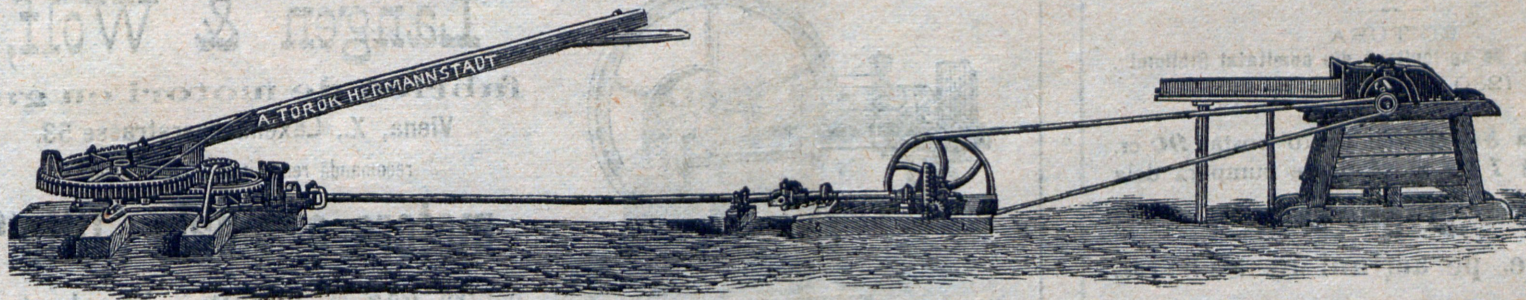
Cute pentru ascuțit coasa

dela fl. —.06 până fl. —.35.

Carol F. Jickeli în Sibiu.

Întemeiat la 1857.

Întemeiat la 1857.

Andrei Török,

fabrică de mașini agricole în Sibiu, Jungenwaldstrasse nr. 1,
(Poarta Cisnădiei),

recomandă p. t. publicului marele seu magazin de tot felul de mașini agricole, anumit:

Mașini de trierat purtate cu mâna și de cai, cel mai nou sistem, mașini de trierat și curățit (ales) purtate de cai, vapori sau motori, mașini de ales grăul în 4 mărimi deosebite, triere, în 10 mărimi și calități, teascuri pentru oleiu și mașini pentru tescuit sēmēnța de oleiu, stropitori contra peronosporiei sistem Vermorel, ieftine și de un fabricat excelent, diferite feluri de pluguri, mașini de sēmēnat, de sfărmit cucuruzul etc.

Representanța renumitelor fabrici de motori cu benzin și petroleu, precum coase „garanție“.

Noutate: Mori patent „Simplex“ și „Original“, purtate de cai ori motori. Aceste mori macină sau răjnesc (urluesc) grău, orz și cucuruz în diferite finețe, după plac. Cea mai bună și mai ieftină moară a timpului.

Să se ceară liste de prețuri, cari se trimit gratis și franco.

Prețuri ieftine, culante condițiuni de plătire.

[707] 9—22

Reparaturi de mașini se primesc și se execută prompt și ieftin sub garanție.

Mașini de unelte pentru fauri și lăcățari.

Cea mai mare garanție pentru mașinile mele.

A apărut și se află de vânzare la Librăria „Tipografiei“, societate pe acțiuni în Sibiu:

Lupta pentru drept

de
Dr. Rudolf de Jhering

traducere
de

Teodor V. Păcățian.

Prețul 1 fl. v. a.

Această carte ar trebui să o citească și studieze

☛ fiecare Român,
☛ luptător pentru
☛ dreptul național.

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterca Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 25 cr.

Librăria „Tipografiei“,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreună cu

însoțiri de consum, de vânzare, de vile, de lăptărit etc. și instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înființarea și conducerea de astfel de însoțiri
de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“

EDITURA

„Anunțul rom. de agricultură din comitatul Sibiuului“.
(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr. recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,
soc. pe acțiuni în Sibiu.

La librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu se vând:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi

asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile

ce trebuie date copiilor bolnavi și sănătoși.

☛ Prețul 1 fl. v. a. ☛

Precum și

CURA DE APA.

Cum trebuie să trăiți.

Testamentul meu și Conferențe publice.

☛ Prețul 1 fl. 50 cr. ☛

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressandt.

CIRCUL HENRY

Piața Hermann.

Înștiințare.

Imi iau voie a aduce la cunoștința înaltei aristocrații, prea laudabilei garnisoane c. și r., prea stimatului public din Sibiu și jur, că **la începutul lui Iulie** voi sosi aici cu societatea mea de circ, cu un tren separat, și voi ține un scurt ciclu de reprezentațiuni în

edificiul de circ, nou și solid edificat.

Societatea mea constătătoare din aproape 100 persoane 100

e compusă numai din **artiști de primul rang, dame și domni** și în ea e reprezentat fiecare gen al artei circense.

Un corp de balet (24 de dansatoare).

Grajdul meu care cuprinde **60 de cai**

de, școală liberi și de vânătoare, de dresura cea mai modernă, printre cari exemplare **unice.**

Elefantul meu Blondin

este după cele mai importante foi ilustrate, cel mai bine dresat patruped din lume. Mare alegere de

cele mai cu efect pantomime

și mare variație în reprezentațiuni.

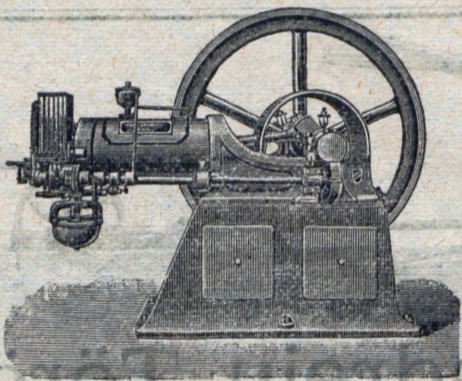
P. T. Grandioasele succese ce le-a secerat întreprinderea mea în toate capitalele continentului și care a fost distins cu cercetarea personajelor înalte și prea înalte, precum și nisuița mea de a plasa în întreprinderea mea numai specialități veritabile, ceea-ce îmi e cu putință, fiind în legături cu agenții artistici din lume, îmi dau voie a spera, că voi satisface simțului estetic al onoraților locuitori ai orașului Sibiu. Promițând, că prin o continuă schimbare de program voi lua totdeauna atracțiune ne mai văzută aici, semnez cu rugarea să binevoiți a spriginți întreprinderea mea pe timpul scurt cât voi fi acum în Sibiu.

Cu distinsă stimă

[1848] 4—4

HENRY, director și proprietar.

Benzinul este liber de dare în aplicarea industrială și la economia de câmp!

Langen & Wolf,

fabrică de motori cu gaz

Viena, X., Laxenburgerstrasse 53,

recomandă renumitele în toată lumea

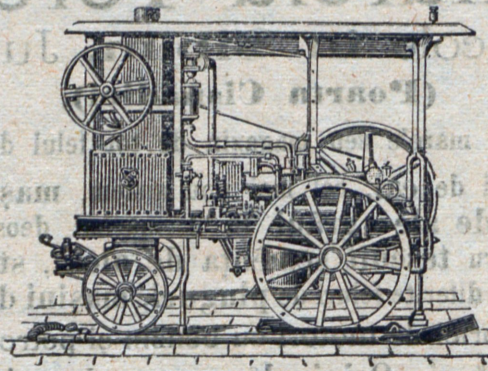
motore originale „Otto“

pentru gaz și benzin. Excelent de potrivite pentru ori-ce industrie. Cea mai mică consumație de gaz și material combustibil față cu alte construcțiuni.

Locomobile cu benzin „Otto“

recunoscută ca cea mai bună și mai ieftină putere motorică pentru ori-și-ce economie.

Nici mașinist, nici schintei, nici pericol de foc, totdeauna gata de pornit!

Desemnuri, prospecte și proiecte de spese gratis!

Representanți pentru Ardeal:

[900] 10—12

Theil & Freyler în Sibiu.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.